

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

• Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto . . . . . K 24—
pol leta . . . . . 12—
četrt leta . . . . . 5—
na mesec . . . . . 2—

• v upravnitva prejemam:
celo leto . . . . . K 22—
pol leta . . . . . 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-50

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

• Redništvo: Knafljeve ulice št. 5, (1 nadstropje levo), telefon št. 84.

Izjaja vsak dan svačar izvenredne in praznike.

Inserati veljajo: petdesetopni peti vira na enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravitelja naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez listodobne vpisačne naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: celo leto . . . . . K 25—
pol leta . . . . . 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo: celo leto . . . . . K 28—

za Ameriko in vse druge dežele: celo leto . . . . . K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravitelja: Knafljeve ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Cena za osvobojenje nedolžnih.

(Namenjeno zagrebškimi »Narodnim Novinam«.)

Uradne zagrebške »Narodne Novine« so v št. z dne 24. aprila 1909 posvetile meni in mojemu tovarišu ves uvodni članek zaradi znanega pisma ministru zunanjih zadev o takozvanih veleizdajalcih v Zagrebu. »Narodne Novine« imenujejo to pismo atentat na avtonomno sodništvo v Hrvatski in v Slavoniji, češ, da avstrijsko-ogrski minister zunanjih zadev po zakonu nima in ne sme imeti absolutno nobenega vpliva na sodništvo. To pismo, po »Narodnih Novinah«, ni samo atentat, ono je celo izdajstvo hrvatske avtonomije. Zaradi tega protestirajo »Narodne Novine« kot uradni list vlade, ki hoče, da ču v avtonomijo Hrvatske in Slavonije, proti temu pismu, proti tej izdajski predrznosti dalmatinskih obrekovalcev naj-slovesneje in najodločneje.

»Narodne Novine« ravnavajo vrlo pametno, da protestirajo proti temu pismu. Kdor ne pozna čelga početja za kulisami v procesu takozvanih veleizdajalcev, ta bi mogel še verjeti, da pišejo iskreno in s prepričanjem. Kdor ni cele tri tedne gledal in slušal, kako se vodi ta proces, ta bi res mogel misliti, da je tu vse človeško in po zakonu. Kdor ne čita stenografskih izveštij o tem procesu, bi mogel verjeti — »Narodnim Novinam«. Ali kdor je gledal in slušal, kako se vodi ta proces; kdor je imel in je iskal priložnosti, kakor jaz, da sem se o tem procesu pogovarjal z vrlo uglednimi avstr. sodniki brez razlike narodnosti, in ki so mi rekli, da je taka obtožnica, kakor vodstvo procesa pravi škandal; kdor je, kateri so pravi razlogi temu procesu — ta se bo, v resnici, začudil smelosti »Narodnih Novin«. In prav ta smelost zagrebškega uradnega lista me je napotila, da razkrijem nekaj, kar sem hotel da vsaj za sedaj ostane tajno. To bo moglo še bolj prepričati ta list, ako je vobče pristopen se kakemu prepričanju, da je bilo pismo ministru zunanjih zadev vrlo točno — adresirano.

Nekega dne, ko sem bil v Zagrebu v svoji sobi v hotelu, prinese sobarica vizitnico, rekoč mi, da gospod, ki ji je dal to karto, želi govoriti z mano. Pogledam karto. Na njej je bilo meni popolnoma neznano ime. Bilo

je več naslovov. Obiskovalec je, sodeč vsaj po karti, nastanjen na Dunaju. Želel sem vedeti, kaj hoče ta gospod od mene. Naročil sem, naj se ga takoj dovede v mojo sobo. Tako se je tudi zgodilo.

Po prvih šablonskih frazah, ki se običajno rabijo, kadar človek neče kaj drugega reči, mi je dejal posetilec:

— Prišel sem k Vam s toplo prošnjo; ali predno Vam jo povem, mi morate dati svojo pošteno besedo, da mojega imena ne bode nikdar nikomur izdali. Če ugodite moji prošnji, Vam bom označil osebo, katerim me smete imenovati. Če odbijete mojo prošnjo, smatrajte, kakor da me sploh ni bilo k Vam.

— To je mnogo — odgovorim svojemu obiskovalcu — in vsega tega Vam ne morem obljubiti. Morem Vam pa obljubiti in to Vam tudi obljubim, da Vašega imena ne bom nikdar nikomur izdal, toda s pogojem, ki ste mi ga stavili. Ali da bi o Vaši prošnji, ki mi jo šele imate povedati, ne bi ničesar smel govoriti, tega Vam pod nobenim pogojem ne morem obljubiti. V tem slučaju mi je ljube, da mi niti ne poveste, zakaj me hočete prositi. Kako sem voljan izpolniti dano Vam obljubo, dokazujem Vam s tem, da vam vračam vašo vizitnico, ki ste mi jo poslali po sobarici — in vrnil sem mu njegovo karto, ki jo je mirno spravljal v žep.

— Za sedaj mi zadostuje — je rekel Dunajčan — vaša prva obljuba. Kadar vam povem vse, kar vam mislim povedati, dali mi bode morda še drugo obljubo. Vi vidite, kaj se godi te dni v Zagrebu pred sodiščem. Sodi se te Srbe zaradi najtežjega zločina, ki ga more storiti avstro-ogrski podanik. Državni obtožitelj zahteva za vse smrtno kazen. Ni izključeno, da se ta strašna kazen tudi izvrši. Nego, ako že do tega ne pride, nego samo do obsodbe na nekoliko let ali mesecev ječe, so ti ljudje popolnoma propadli. Propadli so že sedaj. Oni nekateri mladi trgovci so prišli v konkurz in si ne bodo nikdar več opomogli. Rodovine zaprtih duhovnikov umirajo od lakote in ravno tako rodovine zaprtih učiteljev. Trebalo bi jim pomagati. Mogoče jim je pomagati, a v tem oziru morete največ storiti Vi s svojimi prijatelji!

— Jaz?! — sem prekinil posetilec iznenaden vsled teh besedi — kako jim morem jaz najlažje pomagati, ko kot avstrijski advokat še pravice nimam, da bi jih branil pred sodiščem? Jaz sem prepričan, da jih bodo

najbrž vse obsodili, zakaj če bi jih ne nameravali obsoditi, bi jih niti ne postavili pred tako sodišče. Za tako sodišče se more po tem, kako se vodi proces, absolutno reči, da ima obsodbo že gotovo v žepu. Samo ne vem, kaj bo reklo vrhovno sodišče v Zagrebu in kaj bo rekla Evropa, da se brez vzroka obsojajo, morda na smrt, taki ljudje. Jaz sem kot advokat že precej star. Zagovarjal sem že v velikih in v malih kazenskih zadevah. A nikdar nisem ne videl ne slišal, da se vodi na tako pristranski način kak proces. Vse to ima politično ozadje, a ti ljudje so bili tako nesrečni, da je nanje padla kocka in zdaj mrjo nedolžni v ječi.

— Jaz ravno hočem — je povzel moj posetilec — da govorim o tem političnem ozadju. Tem ljudem se da pomagati z malim političnim aktom, ki bi ga morali Vi provzročiti. Pomagano bi jim bilo takoj, čim bi se ta politični akt izvršil. Glejte, na Dunaju niso niti najmanj zadovoljni s tem, kakor se drže Srbi v avstro-ogrski mornarhiji po proglasitvi aneksije Bosne in Hercegovine. Tam se želi, da Vi Srbi v avstro-ogrski nekaj javnega storite, s čimur bi pozdravili in odobrili aneksijo. Treba bi bilo, da eden ali dva srbskih poslancev iz Dalmacije in nekoliko srbskih poslancev iz Hrvatske in iz Slavonije sestavite male deputacije svojih volilcev in greste z njimi na Dunaj ter se zahvalite za aneksijo Bosne in Hercegovine. Če bi Vi, kot voditelji teh deputacij, pri ti priliki prosili tudi za one, ki jih zdaj sodijo v Zagrebu, verujete mi, da bi bilo tega procesa čez noč konec . . .

— Prosim Vas — sem prekinil svojega posetilec — v čigavem imenu mi to pripovedujete in h komu bi naj bi šle te deputacije?

— Ako mi obljubite — je odgovoril Dunajčan — da bode ta izvršili, Vam tudi povem, v čigavem imenu govorim. Zadostovalo bi, da bi šle te deputacije k ministru zunanjih del in se mu zahvalijo za aneksijo, ker je to njegovo delo. To je, kakor vidite, majhen politični akt, ki pa bi imel velike posledice za te nesrečnike v Zagrebu. Na Dunaju čakajo na te deputacije. Vi se dogovorite z enim ali z dvema Vaših tovarišev iz Dalmacije in nagovorite tudi tu koga izmed srbskih poslancev, da to store. Storili bode dobro delo za te, ki so v ječi in katerim prete vešala.

— Ako na Dunaju — sem rekel, hotel končati ta pogovor — čakajo na

take deputacije, čakali jih bodo še dolgo in jih ne bodo čakali. Odkrito Vam hočem povedati samo en razlog, zakaj jaz tega nečem in — po svoji vesti — tudi ne morem storiti. Drugih razlogov ni treba da bi jih navedel. Zadostuje eden. Neki Srbi so več stoletij pod Avstrijo in pod Avstro-Ogrsko; drugi so nekoliko desetletij. Vso to dolgo vrsto let nismo mi Srbi mogli zabeležiti ne enega leta sreče in zadovoljstva. Vedno smo bili tepeni. Brez vsakega opravičenega razloga so nas obešali, so nas streljali, so nas zapirali in nas še zapirajo po ječah. Gospodarsko nas ubijajo ali se trudijo, da bi nas ubili na vseh straneh. Neprestano delajo iz nas bavrave, kjer ni potrebno, da se tako dela. Podtikajo se nam politična hudodelstva, kjer nobenega ni. Najbolji dokaz tega je to, kar se zdaj godi v Zagrebu. Ni treba, da bi Vam navedel poedine dogodke iz te mučne historije. Za to bi bil potreben cel leksikon. In če je to tako, potem mi povejte, moj gospodine, ali se morem jaz veseliti in celo voditi deputacije na Dunaj, ki je nam starim duševnim, gospodarskim in telesnim mučenikom dal še nekaj stotisoč ljudi, ki bodo tako srečni, kakor smo mi?

Dunajčan me je prosil, naj ne zamerim, da me je nadlegoval in je odšel.

— Ne pozabite — sem mu rekel pri razstanku — da se bom držal prve obljube. Glede druge Vam nisem ničesar obljubil in me torej ničesar ne veže.

Ta pogovor se je vršil v Zagrebu v torek 10. (23.) marca 1909. Prav v tem času je bilo razmerje med Avstro-Ogrsko in med Srbijo najbolj napeto zaradi aneksije Bosne in Hercegovine. Čakalo se je, da se na eni ali na drugi strani sproži prva puška. Vojska je odhajala tudi z zagrebških železniških postaj. Vojsko je pozdravljala vojaška godba. Bili so navzočni tudi znani legionarji, ki so vojake ogovarjali in jim klicali: »Ako kdo od vas pogine, vedite, da vas bo ubil Srb! Zaradi Vlahov greste v mesnico!« Vojaki so morali poslušati zapoved. Slabe volje so vstopali v železniške vagon. Odpotovali so. Sami niso vedeli kam.

Morejo-li »Narodne Novine«, katerih gospodarji morajo vedeti za ponudbo o deputacijah, še po tem govoriti, da pismo ministru zunanjih zadev ni bilo poslano na točno adresu? Ali bodo še nadalje govorile, da je to

pismo ne samo atentat na avtonomijo nego tudi izdajstvo avtonomije Hrvatske in Slavonije? Kaj je vredna ta avtonomija na papirju, ko jo teptajo najmerodajnejši faktorji; ko v tako delikatnem procesu, kakršen se zdaj vodi v Zagrebu, celo sodniki kažejo in dokazujejo, da so navdani s sovraštvom proti obtoženim; ko krše najelementarnejša načela in glavne ustanove kazenskega postopanja, a vse to, da zadovolje svoje gospodarje? Dokaze za vse to na temelju stenografskih zapisnikov, kazenskega zakona in kazenskega postopnika čitate bodo v kratkem tudi »Narodne Novine«. Pa, saj to že same vedo. Zdaj je tak čas, da je treba resnico daviti in kazati svetu njeno nasprotje. Dobro je samo to, da ves svet ni in neče biti čuk. Presom in možganom ne zapoveduje samo ena glava.

Dr. Aleksander Mitrović.

Jutrišnja seja poslanske zbornice.

Dunaj, 6. maja. V jutrišnji seji poslanske zbornice bodo poslanci Hoffmann-Wellenhof, Dobernig in tovariši stali predlog o podražavljenju Južne železnice. Poslanci Einspinner in tovariši bodo stali na ministra notranjih del interpelacijo, v kateri bodo zahtevali, naj se preprovo trgovcu Boecio v Brežicah imeti vajence, ker ga je okrožno sodišče v Celju obsodilo na 300 K globe zaradi zapeljavanja k zlorabi uradne oblasti.

Radi madžarske agrarne banke v Bosni.

Dunaj, 6. maja. Na kratko smo že včeraj poročali o današnji seji aneksijskega odseka. Seja je bila vrlo zanimiva, zato bomo navedli še neke podrobnosti. Prvi je govoril dr. Krek, ki je očital vladi, da glede madžarske agrarne banke ni samo ne storila svoje dolžnosti, marveč da je celo postopala proti soglasnemu sklepu parlamenta. Avstrijska vlada je kapitulirala pred ogrsko. Z dovoljenjem koncesije madžarski agrarni banki je vlada prevzela vso odgovornost za delovanje te banke, to delovanje pa ni nič drugega kakor prvi korak do aneksije Bosne in Hercegovine po Ogrski. Trdilo se bode, da je Avstrija, ozir. cesar avstrijski kupil bosanski narod od Turčije in ga nato prodal Madžarom. Toda bosanski narod se boji madžarskega gospodar-

LISTEK.

Veronika.

Spisal Ivo Trošt.

(Dalje.)

Tako je sanjal Zorko nehoti o njenem življenju, nehoti primerjal svojo bedo z njeno in našel, da je Veronika njegovo poseebljeno življenje. Ali ima on kaj boljšega? Njega je že podrl materialni moloh, ona se pa ne more dvigniti. V tem je razlika, sicer pa je ni.

Zdelo se mu je, da ga povsod spremljajo tiste ponižovane oči, povsod njena sloka postava, njen lahki, prožen stopaj, kakor da plava po zraku angel tuje . . . Zorko se je popolnoma vdal sanjarjenju in iluzijam, dasi njegova duša ni bila za to posebno občutljiva. Služba ni zahtevala duhovitosti ali celo domislivosti, vse se vrši pri železniški upravi avtomatično, točno, suhoparno. Zato je njegov duh deloval raje drugod.

Ugledal je samega sebe na težavnem, samotnem potu življenja, na cesti polni blata in ostudnosti, težav in klancev, na cesti brez svetlobe in brez neoprodne teme, kjer bi človek obupal in se molče zagnal v negotovost, v vodo ali propad . . . Težavno je no-

sil križ življenja in potne kaplje so mu polzele s čela, z lica v umazano blato. Nikogar ni, da bi vsaka beseda že oskrnila resničnost njegove ljubezni, najrelejši glas bi že razlul in uničil kopreno poezije, blaženo, sladko tajnost njegovega srca.

Srečal jo je nekoč tedaj v drevo-redu, se ji pridružil in govoril — o svoji in njeni nesreči, o trnjevem potu, ki vodi šele v kraljestvo svobode. Daleč tam za gorami že sijje velika zvezda, dviga se in približuje. Mora, mora priti. Tedaj pa bosta srečna, združena — za večno in trpljenja ne bo več . . .

Otroško vdano so ga gledale njene oči, ljubeznive kot znanca iz mladih let, rešitelja v sili. Njega je čakala in, eno, sedaj je tukaj. Sama ne verjame prav in vendar je res. Zakaj pa ne govori o evetih, o prepevajočih in ljubečih se tiah? Ljubezen ji priznava in govori o — nesreči. Da to je njegova iskrenost: spoznava samega sebe in ne pretirava ničesar. Čemu bi slepil sebe in njo? On mora prehoditi še nekaj klancev, ona dovršiti študije, počakati nekaj let, da se začelijo rane, ki jih je zagrzel materialni moloh, in tedaj izide obema tista svetla zora na vzhodu in za goro zvezda, blesteča zvezda sreče, zvezda tople ljubezni . . .

Strmela je Vera v njegovo oko in že videla v njem zvezdo sreče, veliko in blestečo, joj, in vse obetajočo.

besedo medsebojnega zblizanja. Zorku se je zdelo, da bi vsaka beseda že oskrnila resničnost njegove ljubezni, najrelejši glas bi že razlul in uničil kopreno poezije, blaženo, sladko tajnost njegovega srca.

Srečal jo je nekoč tedaj v drevo-redu, se ji pridružil in govoril — o svoji in njeni nesreči, o trnjevem potu, ki vodi šele v kraljestvo svobode. Daleč tam za gorami že sijje velika zvezda, dviga se in približuje. Mora, mora priti. Tedaj pa bosta srečna, združena — za večno in trpljenja ne bo več . . .

Otroško vdano so ga gledale njene oči, ljubeznive kot znanca iz mladih let, rešitelja v sili. Njega je čakala in, eno, sedaj je tukaj. Sama ne verjame prav in vendar je res. Zakaj pa ne govori o evetih, o prepevajočih in ljubečih se tiah? Ljubezen ji priznava in govori o — nesreči. Da to je njegova iskrenost: spoznava samega sebe in ne pretirava ničesar. Čemu bi slepil sebe in njo? On mora prehoditi še nekaj klancev, ona dovršiti študije, počakati nekaj let, da se začelijo rane, ki jih je zagrzel materialni moloh, in tedaj izide obema tista svetla zora na vzhodu in za goro zvezda, blesteča zvezda sreče, zvezda tople ljubezni . . .

Lepa je bila zvezda in naznanjala novi dan, veliki dan vstajenja in prenovljenja, dan jasen in solnčen brez oblakov, brez viharja in neviht, dan kot sama milost božja.

Saj je vedela, da mora priti. Ali ga je zamenjalo do danes. Ali je samo laž ta velika zvezda, in ta veliki dan — fata morgana?

Boječ se je stisnila k njemu, da jo je tolažil . . .

Objeli sta se dve sorodni duši, pa so ju razločili, razdružili, kakor bi ne smela biti srečna na svetu.

V štirih letih je dosegel Zorko službo štacijskega namestnika. Pisal je domov, da si mora omisliti lastno domačnost, kjer bo izhajal laže, udobneje, ceneje. Tudi Veroniki je sporočil to novico v daljno vas, kjer je poučevala razuzdano kmečko mladež, s tem služila kruh sebi in svojim staršem, ki je imela oba pri sebi. Razveselila se je premembe in tudi prestrašila obenem, da so ji zalile solze tiste vdane oči. On je rešen, on, moj Zorko, a to je za-me toliko kot zadržilo: ti pa ne boš nikoli. Drugo mu vsilijo, bogato in lepo. Kam hoče z menoj sirota: on nima ničesar razen dolgova, jaz ničesar in pa še starše po vrhu. Kaj bodo brez mene? S čim naj jih podpiram poslej? — Brezčutna beda, ti mi ga tržeš, ti si mi že iztrgala Zorka ne iz srca, iz območja, kjer

ni več nade, da ga dobim in imenujem svojega. O Bog, o Bog, kako me tepeš!

Oče Čepon je pa odpisal Zorku tako-le: Ljubi sim! Sedaj si gospod. Še vselej si me slušal, kakor se spodobi. Upam, da tudi poslej ne bo drugače. Zato ti naznanjam: ako se nameravaš ženiti, ne jemlji nobene druge kot Elviro. Saj sem slišal, da ima ona tebe rada in ti njo. Bog da sveti blagoslov, zakaj njena mati ima denar, ki ga ne izroči prav gotovo, kakor je Bog v nebesih, nikomur drugemu kot hčeri in tebi. Seveda, komu pa? — Ti pa veš, da smo mi doma mnogo plačali zate in smo za te danes vsi potrebni. Zato ti pišem: Elvira bo sreča za-te in za nas. Še danes bom peljal v mesto voz drv, pa bom snubil za-te. Srečen dan bo to, moj sin. Težko smo ga pričakovali in sedaj je tukaj, hvala Bogu. Vsi domači te najsrčneje pozdravljamo, posebno tvoj oče.

Zorko bi se bil najraje vdrl v zemljo, ko je prečital Verino čestitko, ali ko je z očmi preletel odgovor na očetovem listu, je poklical vse Jupitrove strele, naj ga zadenejo, zakaj on ni vreden, da bi več taval po zemlji: izgine naj iz vesolja z vsemi atomi brez sledu in iz spomina svojih najdražjih.

(Zdelo se mu je.)

stva in takšno razpoloženje v narodu je trajna nevarnost za Avstrijo.

Poslanec dr. Redlich je stavil dve resoluciji. V prvi zahteva, naj se na avstrijskih borzah delnice madžarske agrarne banke tako dolgo ne pripuščajo k notiranju, dokler bo imela ta banka v svojih pravih odkupovanju kmetov; v drugi resoluciji pa zahteva, naj odprti kmetov izvrši država sama. Poslanec Daszynski je vehementno napadal vlado ter stavljal resolucijo, v kateri se naglašalo, da je vlada na nečuvnen način zanemarila svojo dolžnost ter izdala Madžarom interese tako Avstrije, kakor tudi bosanskega naroda.

Na to se je oglasil za besedo finančni minister vitez Bilinski. V daljšem govoru je zagovarjal postopanje vlade v stvari madžarske agrarne banke ter končal svoja izvajanja z besedami: Ne more se govoriti o tem, da bi vlada zasledovala absolutne ali da bi se hotela izogniti sklepom parlamenta. Tudi o kakšnem podpiranju ogrskega vpliva ne more biti govora, nasprotno: dosegli smo, da madžarska banka svoje koncesije ne more izvrševati, dokler se ne bo o tem izrekel bosanski deželni zbor.

V popoldanski seji so govorili poslanci Kalina, dr. Adler, dr. Kramar, baron Morsey, Udrzal in princ Liechtenstein. Vsi ti govorniki so ostro kritizirali vlado radi njene popustljivosti napram baronu Burianu. Liechtenstein je med drugim izjavil, da bo treba spregovoriti o stvari v delegacijah, kjer se lahko prisili barona Buriana, da odstopi. Prihodnja seja se bo naznanila pismenim putem.

Solidarnost kabineta s finančnim ministrom.

Dunaj, 6. maja. »Ministrski svet je imel danes sejo, v kateri je razpravljalo o stališču vlade o nujnih predlogih glede pridržanja rezervistov v službovanju in o razpravi glede madžarske banke v aneksijskem odseku. Ministrski svet je sklenil, da je v vprašanju madžarske agrarne banke solidarnost s finančnim ministrom vitezom Bilinskim in da ministrstvo z njim stoji in pade. Nadalje je ministrski svet sklenil, da akceptira resolucijo prof. Redlicha in da se naj uvedejo pogajanja, da se vložijo kompromisna resolucija.

Proti slovenskemu uradniku

Dunaj, 6. maja. »Ostdeutsche Rundschau« napada dvornega svetnika v železniškem ministrstvu Karla Mareka ter mu očita, da v svojem uradu zastopa brezobzirno češke in slovenske interese. V svojem uradu je nastavljen 6 Čehov, 1 Poljak, 2 Židi in 3 Nemci; razne dobave izročajo bajne izključno češkim podjetnikom ter je tudi povzročil, da se nove železniške delavnice osnujejo v Ljubljani, ne pa v Celovcu ali Beljaku. Ne bo napačen človek ta dvorni svetnik Marek, ki ga napada list takšne kakovosti, kakor je »Ostdeutsche Rundschau«.

Preobrat na Turškem.

Poslanska zbornica.

Carigrad, 6. maja. Zbornica je nadaljevala razpravo o reviziji ustave. Živahna debata se je vnela o pravici sultana razpustiti zbornico in o pravicah poslancev vlagati zakonske načrte in sklepati o trajanju zasedanja. Veliki vezir je pozval zbornico, naj čim najprej vzame v pretres tiskovni zakon in zakonski načrt o stavkah, ker se sicer obsedno stanje v Carigradu ne more odpraviti. Nadalje je veliki vezir obvestil zbornico, da bo sultan na novo prisegel na ustavo pred parlamentom po ceremoniji opasanja s prorokovim mečem.

Carigrad, 6. maja. Zbornica je pozvala velikega vezirja, naj stori vse potrebne korake, da izroče inozemske banke pri njih vloženi denar bivšega sultana Abdul Hamida vladi.

Angleška banka ne izroči denarja.

London, 6. maja. Angleška banka, pri kateri je Abdul Hamid naložil največji del svojega premoženja, je z vso odločnostjo odklonila zahtevo, izročiti ta denar turški vladi. Mladoturki so vsled tega v veliki zagrebi in premišlujejo sredstva, kako bi se dalo banko prisiliti, da bi brez Abdul Hamidovega dovoljenja izročila njegov denar državi. Mladoturški krogi imajo baje namen Abdul Hamida prisiliti, da dvigne svoje zaklade in angleške banke in jih izroči vladi. Na kakšen način bodo Hamida k temu prisilili, to je še odprto vprašanje.

Vojno sodišče.

Carigrad, 6. maja. Vojno sodišče je tako preobloženo z delom, da ne more več zmagovati svojih poslov. Kakor »Sabali« poroča, bo vlada z ozirom na to kreirala še eno vojno sodišče.

Carigrad, 6. maja. Na dnevnem redu so še vedno aretacije reakcionarcev. Ječe so prenapolnjene. Vojno sodišče ima v rokah večinoma

že vse morilce mladoturških častnikov. Vsi ti bodo obsojeni na smrt.

Dopisi.

Z Dolenjskega. Pri nas se kaj rado pozabi na narodne dolžnosti, ker nekateri mislijo, da je blago boljše, če ima le po nemškem duhu. Pa tudi javni funkcionarji protežirajo pri vsakem podjetju le nemško blago. V okraju novomeškem je razpisana zgradba dveh novih šolskih poslopj v Birni vasi in v Karteljevem. Proračun stroškov je tako nizek, da bo moral podjetnik, ki bo stavbe prevzel, ga prekoračiti. Človek bi vendar mislil, da se bo pri takih stavbah v prvi vrsti mislilo na slovenske obrtnike. Ali to ni tako. Pri vseh šolskih stavbah (Valta vas, Prečna) in tudi pri teh novih se zahteva, da morajo biti strehe z »Eternitom« krite. Torej se protežira nemško blago, znabiti vsled kakšnega višjega pritiska. Mi imamo v okolici Novega mesta dosti slovenskih opekarn in v najbližji bližini mesta popolnoma novo z modernimi stroji urejeno opekarno, ki izdeluje izborno opeko. Ali te opekarn ne morejo opeke oddati, ker se zahteva, da morajo šolske stavbe biti krite z nemškim »Eternitom«. Že »Slovenec« je v štev. 3 z dne 4. januarja 1909 pisal, da je kritje z »Eternitom« nevarno, da celo v blaženi Nemčiji je že v več krajih prepovedano kritje z »Eternitom« — in česar že Nemci ne marajo — to se nam Slovincem vsiljuje. Kritje z »Eternitom« je tudi veliko dražje, kakor z opeko, a domače obrtnike, ki morajo plačevati davke in doklade, se vendar prezira in naročuje se nemško blago, ki je dosti slabše. Nasproti temu, da je »Eternit« lažji, ima pa dosti drugih napak. Poskušnje so pokazale, da »Eternit« ne more tako uspešno nasprotovati viharju, kakor opeka. Tudi poleti pri veliki vročini, če se plošče enkrat razgrejejo, je bivanje pod streho nemogoče, je vročina hujša, kakor v starodavnih »Bleikammern« v Benetkah. Ohlajenje se vrši tudi jako počasi, ker zrak nima dosti dohoda, ker je streha hermetično zaprta, kar se pa pri strehah, kritih z opeko, kjer ima zrak lahek pristop, hitro izvrši. Pri hudi zimi je zopet pri eternitskih strehah bivanje pod njimi, kakor v ledenici. Pri požarih se je opazilo, da so eternitske plošče z velikim pokom razpokale in jih je razneslo do 40 metrov daleč okoli. Pri opeki se le more ugovarjati, da je le malo težja, kar pa ne pride toliko v poštev, ker je cenejša in nima teh slabih lastnosti, kakor »Eternit«. Opozorjamo slavna županstva občin Smihel-Stopiče in Mirna peč, v katerih občinah se bodo zidale nove šole, da to preudarijo in prihranile bodo davkoplačevalcem marsikak stotak, če bodo dali z opeko kriti šole.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 6. majnika.

Začetek ob 6. uri 20 minut zvečer.

Predseduje župan Hribar, vlado zastopa vladni svetnik Kremencek. Navzoči so danes privrati novozvoljeni člani občinskega sveta: dr. Novak, dr. Pipenbacher, Röthel in dr. Švigelj.

Naznanila predsedstva.

Župan otvori sejo, konstatira sklepčnost in pred vsemi pozdravi one člane, ki so nanovo prišli v občinski svet po želji volilcev. Novinci to niso, saj je njihovo delovanje znano z volilnih shodov in njihovih kandidatih govorov. Zato dobrodošli kot sodelovalci. Ni pa videti več v mestni zbornici treh markantnih oseb, bivših občinskih svetnikov Velkavrh, Šubič in Plantana. Ivan Velkavrh je bil celih 24 let član obč. sveta in se odlikoval z izredno vestnostjo in marljivostjo, ravnatelj Ivan Šubič je bil 15 let član občinskega sveta in je zlasti s svojimi temeljitimi tehničnimi referati zaslužil mnogo hvalne in priznanja, Ivan Plantan je bil 10 let član občinskega sveta. Župan predlaga, da se jim izreče pismena zahvala. — Sprejeto.

Zapisnik tajnih sej.

Župan naznanja, da je deželni odbor zahteval z dopisom z dne 24. aprila t. l., da naj se mu predlože tekom 14 dni letošnji zapisniki tajnih sej občinskega sveta, kolikor tičejo stvarni lastnega območja mestne občine in da se v bodoče taki zapisniki predlože deželnemu odboru vselej 8 dni po dotični seji.

Župan pripomni, da je prvi zahteve pač mogoče takoj ugoditi, drugi pa ne vselej, ker se zapisnik ne more predložiti prej dež. odboru, dokler ni overovljen, kar se zgodi v prihodnji seji, in ta se izvrši vselej v osmih dneh. — Županovo naznanilo se odobri.

Razna naznanila.

Domobransko štacijsko poveljstvo izreka zahvalo mestni občini, ki

mu je prepustila brezplačno prostor za stražnico na Gradu.

Pošto in brzojavno ravnanje. Pošto in brzojavno ravnanje, da se s 1. majnikom otvori na Miklošičevi cesti poštna filijalka »Ljubljana VI.« Župan predlaga, da se to poročilo vzame na znanje z željo, da se v najkrajšem času ustanovi poštna filijalka tudi na Bleiweisovi oziroma Tržaški cesti. — Sprejeto.

C. kr. trgovinsko ministrstvo je odbilo rekurz mestne občine proti dovolitvi vinotoča Jakobini Kastnerjevi.

Vlada je odobrila dodatek k pravilom Mestne hranilnice tičejo pripojitev Kreditnega društva Mestni hranilnici. Odobrena so tudi pravila Kreditnega društva.

C. kr. poštni in brzojavni urad v Ljubljani naznanja, da je ravnanje v Trstu na podlagi odredbe trgovinskega ministrstva, odredilo, da se od 1. majnika naprej ne bodo ob nedeljah več dostavljali zaviti na dom. Dostavljala se pa bodo, kakor doslej, ekspresna pisma. Štiranke same lahko dvignje omenjene pošiljke v nedeljo, sicer se jim dostavijo v ponedeljek.

Bolezni »Kranjske šparkase«.

»Kranjska šparkasa« je naznanila mestnemu občinskemu svetu, da hoče od avgustovega termina naprej zvišati stanarino za c. kr. obrtno strokovno šolo v takimenovani Virantovi hiši na Sv. Jakoba trgu od 3400 K na 5200 K in poleg tega še 11% doklad za vodovod itd., češ, da mestna občina že plačuje od 1. 1888. vedno enako stanarino, ki pa ne odgovarja več sedanjim razmeram. Če mestna občina ne pritrdi tej zahtevi, ji »šparkasa« odpoveduje v navadnem odpovednem roku. Podpisan: Schoeppel in še nekdo.

Župan pripomni, da je »šparkasa« itak že odpovedala prostore, v katerih je nameščena obrtna šola, z novembrskim terminom 1909. Občinski svet naj to najnovejšo vzame edino le na znanje.

Obč. svetnik dr. Triller pravi, da sicer ne bo stavljal nikakega korektnega predloga, vendar pa ni mogoče kar tako tebi nič meni nič preiti preko te stvari na dnevni red. Kajti v tem dejanju »Kranjske hranilnice« ni videti le navaden čin hišnega gospodarja, ki hoče iz svojih objektov dobiti čim največji rento, temveč je to vesilomptomatičen pojav. »Kranjska hranilnica« je namreč od septembrskih dogodkov sem zaradi slabih posledic, ki so jih imeli ti dogodki zanj, začela uvajati neki posebni retorzijski sistem in to ne proti praviim povzročiteljem onih dogodkov, temveč proti povsem drugim. Pričela je s tem, da je vrgla na cesto vse člane Kreditnega društva. Nadaljni korak je storila s tem, da je začela naravnost v nasprotju s svojimi praviimi odpovedovati hipotekna posojila skoraj samo slovenskim dolžnikom, v prvi vrsti narodno-naprednim ljudem in celo takim, ki so dobili posojilo komaj pred par meseci. Tendence je tu popolnoma jasna! Na Dunaju in v Trstu ni storila tega, vsaj v toliki meri ne kakor na Kranjskem, dasiravno bi bila po njenih pravih dolžnost najdalje čakati z izterjevanjem hipoteknih na posojil na Kranjskem, kakor predpisuje pravila, da mora dajati hipotekna posojila pred vsem na Kranjskem. — Najnovejša pa je to, kar hoče storiti sedaj, ko hoče delati mestni občini sitnosti z odpovedjo prostorov za šolske zavode. Kakor je storila sedaj z obrtno šolo, tako bo najbrž storila tudi z realko.

Župan: Dopis je že tu!

Dr. Triller: Zahtevali bodo najbrž tudi za realko tako visoko najemnino, da ponudbe ne bo mogoče sprejeti. — Čudno je res, da se ti gospodje po onih dogodkih prav nič niso naučili. Koga neki udarijo s takimi stvarmi? Tistih, ki jih imajo za povzročitelje septembrskih dogodkov, prav gotovo ne, temveč celo ljubljansko občino. Če to za drag denar mora graditi nove učne zavode, trpeli bodo vsi davkoplačevalci, napredni, klerikalni in nemški. Da tako postopanje ne bo širilo simpatij za »Kranjsko hranilnico«, je jasna stvar. Na drugi strani so pa gospodje pri »Kranjski hranilnici« popolnoma zgrešili svojo pot, misleč, da bodo tu našli in zadeli tiste, ki so po septembrskih dogodkih ustvarili run na »Kranjsko hranilnico«. Zgrešili so svojo pot, kajti run na »Kranjsko hranilnico« je vstvaril le tisti faktor, ki je desetletja podpiral z našim slovenskim denarjem naše najkrutejše narodne nasprotnike, ki je vse dajal za najzagrizenejšo nemštvo, za slovenstvo pa nič ali skoraj nič. In »Kranjska hranilnica«, namesto da bi skušala ublažiti razmere, nastopa pot retorzijske. Posledice naj si pač pripiše sama. Če hoče imeti boj, naj ga ima. Mi smo bili vedno za pravičen modus vivendi, ali s takimi postopanjem je stvar onemogočena. Obžalujemo tako ravnanje in odklanjamo vso odgovornost za posledice, ki morajo neizogibno slediti takemu ravnanju. (Odobranje!)

Županovo poročilo se vzame na znanje.

Zapisniki zadnjih treh sej se odobri.

O letošnjih dopolnilnih volitvah v občinski svet je poročal občinski svetnik dr. Majaron Danilo. Ker proti volitvam v postavnem roku ni bilo nikakega ugovora, se odobri.

Volitve odsekov.

Nato so se izvršile volitve devetero stalnih odsekov, kateri so se takoj po volitvah konstituirali. V obrtni odsek so se vršile le dopolnilne volitve, nakar se je tudi konstituiral. Načelniki odsekov so tiskani z močnejšimi črkami, njihovi namestniki pa razprto. Oddanih glasov je bilo po 25 in so se volitve večinoma izvršile soglasno.

I. Magistratni odsek:

Franchetti Engelbert, Knez Ivan, Lenček Josip, dr. Tavčar Ivan, dr. Triller Karol.

II. Personalni in pravni odsek:

Dr. Majaron Danilo, Mayer Karol, Milohnoja Ivan, dr. Oražen Ivan, dr. Švigelj Anton, dr. Tavčar Ivan, dr. Triller Karol.

III. Finančni odsek:

Knez Ivan, Lenček Josip, Mally Franc, Meglič Karol, Milohnoja Ivan, Sajovic Karol, dr. Triller Karol.

IV. Stavbni odsek:

Lenček Alojzij, dr. Novak Fran, Pavšek Ivan, Primožič Ferdo, Roethl Matija, pl. Trnkoczy Ubald, Turk Josip.

V. Odsek za uhoge:

Bergant Fran, Franchetti Engelbert, Kozak Josip, Predovčič Ilija, Ušeničnik Urban.

VI. Policijski odsek:

Bergant Franc, Franchetti Engelbert, Lenček Alojzij, dr. Oražen Ivan, dr. Švigelj Anton, Turk Josip, Vidmar Josip.

VII. Šolski odsek:

Franchetti Engelbert, Dimnik Jakob, Kozak Josip, Likozar Anton, dr. Pipenbacher Josip, Sajovic Karol, pl. Trnkoczy Ubald.

VIII. Opleševalni odsek:

Bergant Franc, Dimnik Jakob, Likozar Anton, dr. Majaron Danilo, Mally Franc, Mayer Karol, Roethl Matija.

IX. Obrtni odsek:

Bergant Franc, Lenček Alojzij, Primožič Ferdo, Franchetti Engelbert, Turk Josip — že prej izvoljena.)

Dopolnilne volitve v posebne odseke in komisije.

Draginski odsek: Likozar Anton, Mayer Karol, Roethl Matija.

Regulačni odsek: Dimnik Jakob, dr. Pipenbacher Josip, Sajovic Karol, Ušeničnik Urban.

Klavično ravnanje: dr. Tavčar Ivan.

Direktorij mestnega vodovoda: Lenček Alojzij, dr. Oražen Ivan, Pavšek Ivan, Sajovic Karol.

Direktorij mestne elektrarne: Lenček Alojzij, Likozar Anton, dr. Novak Fran, Pavšek Ivan.

Direktorij užitinskega zakupa: Likozar Anton, dr. Novak Fran, dr. Pipenbacher Josip.

Disciplinarna komisija: dr. Oražen Ivan.

Mestni stalni zdravstveni svet: Dr. Oražen Ivan, dr. Švigelj Anton.

Kuratorij mestne višje dekliske šole: Župan Hribar Ivan, dr. Pipenbacher Josip.

Kuratorij mestnega dekliskega liceja: Župan Hribar, dr. Pipenbacher Josip.

V upravni odbor Mestne hranilnice sta bila izvoljena iz občinskega sveta: Dr. Ivan Oražen in dr. Anton Švigelj; izmed meščanstva pa gg. Robert Kollmann, Andrej Šarabon in Ivan Velkavrh.

Kot odposlanca občinskega sveta v vseučiliški odbor sta bila izvoljena: dr. Josip Pipenbacher in dr. Anton Švigelj.

(Konec prihodnjic.)

Dnevne vesti

V Ljubljani, 7. maja.

— V konfiskacijskih zadevah se je pri dež. sodišču vsled vpliva podpredsednika Pakja uvedla navada, da se izdajajo prve konfiskacijske sodbe v nemškem jeziku. Kolikokrat je »Slovenski Narod« zaplenjen, vselej prinaša »Laibacher Zeitung« nemško sodbo, s katero se zaplenba potrjuje. Nekdaj je deželno sodišče izdajalo take sodbe v slovenskem jeziku, kar nam je ugajalo. Če že moramo tepni biti, smo raje tepeni s slovenskim jermenom, nego pa z nemškim! Vsled tega smo se pritožili na nemški Gradec, ki je pa pritožbo zavrnil s sledečo famozno utemeljitvijo: da je po obstoječih predpisih samo na slovenske vloge izdajati slovenske odločbe. Izvrstno! Ali ni »Slovenski Narod«, ki se mora vsaki dan državnemu pravdniku pod meč polagati, slovenska vloga, kakor si je jasnejše ne moremo misliti! S takimi odločbami si upa graško nadsodišče nas pitati! Res žalostno!

— V tajni seji mestnega občinskega sveta, ki je potrajala skoraj do 9. ure zvečer, se je temeljito obravnavalo vprašanje sanacije slovenskega gledališča s ozirom na sklepe zadnjega občnega zbora »Dramatičnega društva«. Občinski svet je sklenil, da naj »Dramatično društvo« čim prej skliče izreden občni zbor, katerega se udeleži tudi po magistratnem gremiju določena intendant slovenskega gledališča. Na tem občnem zboru naj se potem natančno dožene o celotni stvari. Občinski svet najbrž ne bo imel nikakih pomislekov proti odposlatvi zastopnika »Dramatičnega društva« v intendantco, pač pa glede na amortizacijo dolgov »Dramatičnega društva«, ker nikakor ni pričakovati, da bi deželni odbor pritrdil takemu dalekosežnemu sklepu.

— Tavčar contra Tavčar.

»Reči prapor piše« To je čudna reč. Pa je vendar tako. Dr. Tavčar je podžupan ljubljanski in član tistega občinskega sveta, ki je namenil pod ugodnimi pogoji neko zemljišče »Mladiki« zavodu, o katerem smo tolikokrat čuli, da ima vzgojevalne in rodoljubne namene. Kranjski deželni odbor pa je ovrgel sklep občinskega sveta in dr. Tavčar ni le član dež. odbora, temveč je na seji tudi glasoval s klerikalnimi odborniki vred zoper sklep občinskega zbora. »Ethin Kristan, ki sicer poštenost, dostojnost in honestnost prav rad zobje, nekako tako, kakor zobje star kozel belo sol, je zakrivil tu precej nečedno falotarijo. Možeček dobro ve, da dotični sklep občinskega zbora ni bil postavno razglašen, in da je bilo čisto nemogoče, da bi ga bila višja oblast mogla potrditi. Stvar je nekako taka, če bi 18 letni fante podpisal dolžno pismo za 18000 K, ne da bi ga podpisal obenem tudi njegov varuh. Potem pa naj bi se od sodišča zahtevalo, da naj za hrbtno varuha tako dolžno pismo nadvarstveno odobri. Tudi Ethin Kristan bo morda sprevidel, da bi pri obstoječih zakonih kaj takega bilo absolutno nemogoče. Ako pa tega ne sprevidi, potem je navade praznoglavca in škoda za vsak vinar, kojeva mu plačuje socijalno demokratska stranka, da jo vodi na Kranjskem.

— Rdeči prapor in dr. Šmid.

Za gospoda provizornega kustosa v deželnem muzeju dr. Šmida se sedaj prav gorko poteguje glasilo Ethina Kristana. Pa mu s tem več škoduje nego koristi, ker s tem le izpodjeda korake tistih šloveljubov, ki se trudijo, dr. Šmidu pridobiti kako odpravo. Kar pa se tiče zadeve same, bodi nam dovoljeno nekaj treznega premišljevanja. In naj smo s tem tudi v nasprotju s svojim lastnim člankarjem, nič ne de, člankar tudi v bodoče lahko zavzema svoje stališče, dr. Tavčar pa svoje! V tem oziru naj se nikomur svoboda ne krati! Človek je vsekdar odvisen od razmer, v katerih živi. Svoboda v teoriji izgleda obilokrat drugače, nego izgleda v praksi. Pomagajmo si z nekaterimi izglezi. Mislimo si, da bi naš veleocenjeni deželni glavar kar čez noč postal moslem, ter bi hotel svoja umivanja in svoje molitve, dan na dan opravljati na terasi velikega balkona pri deželnem dvoru Svobode k temu bi mu nihče ne odrekal, ali vprašanje je pa vendarle, koliko časa bi mogel ostati še deželni glavar? Podajmo se h bolj ponižnemu eksmpleu! Mislimo si, da bi naš veleocenjeni deželni odbornik dr. Evgen Lampe naenkrat, ko je ponehala zima, si vstpel v glavo, da bi bosonog hotel hoditi po ljubljanskih ulicah ter samo v spodnjih hlačah. Če bi dal te hlače pametno prikriti, bi mu kaj takega niti policija braniti ne mogla! Vsi njegovi pravici do svobode pa bi v tistem trenutku moral ponehati biti deželni odbornik, in vsak pameten človek bi moral za to glasovati. Pa pojdemo še dalje: naj bi postal Ethin Kristan ministrant pri obeh franciskanih, ali naj bi Anton Kristan prižgal lustre po senklavski cerkvi, kaj pravite, koliko časa bi ta dva do skrajne mere svobodomiselnata poštenjaka še ostala plačana voditelja socialno-demokratske stranke na Kranjskem? In če je katoliški duhovnik, kateremu se je svoj čas podelila začasna deželna služba, očitno prestopil v nemško luteransko vero, se oženil in dobil rodno, ne tajimo, da je revež, da je usmiljenja vreden. Moral pa je najprej vedeti, da kaj takega rodi — posebno na Kranjskem — posledice, katerim se je nehoti podvrnil, ko je prišel mesečne doneske plačevati v ljubljansko protestantsko cerkev. In zavod, kakor je deželni muzej bi tekega voditelja za dolgo brez izdatne škode ne mogel prenašati. Saj ste lahko drugega prepričanje, ali dr. Tavčar ima sopot prepričanje, da v naši deželi nikakor ni v interesu deželnega muzeja, da bi ga vodil oženjen duhovnik. So razmere take, so šalostne, ali take so! Sicer pa omenimo, da bi bilo našim klerikalnim deželnim odbornikom jako všeč, da se je dr. Tavčar v de-

velnem odboru potegoval za dr. Šmida. Toda potem bi se bil dr. Pegan na tem ali onem shodu rohnal: vidite, taki so naši naprednjaki, pravijo da niso sovražniki katoliške vere, njih zastopnik v delnem odboru pa je hotel imeti takega in takega kustosa v delnem odboru! In našim vrlim katoliškim kmetičem da se bili od groze ječili lasje na glavi! Vsaka reč ima dve strani, tudi ta je imela! Tem bodi konec tej pravdi!

— **Škod narodno - napredne stranke** na Jesenicah se vrši v nedeljo ob 3. v bivši „Sokolovi“ telovadnici p. d. pri Peku

— **Istrsko jezikovno vprašanje.** Dež glavar dr. Ruz je, kakor poročajo z Dunaja, izjavil, da ni nje-mu ničesar znano glede kakih poga-sljaj o jezikovnem vprašanju v Istri. Slično izjavo je podal tudi dr. Laginja.

— **Nemci so postavili kandida-te** za volitve v vodstvo penzijskega zavoda za privatne uradnike v Trstu. Med kandidati se nahaja tudi neki Maks Bertnik, tovarniški korespon-dent v Ljubljani. Volitve bodo 16. t. m. Ali se jih Slovenci ne bodo udeležili?

— **Promocija.** Jutri bo promoviral na graškem vseučilišču za doktorja prava gosp. Fran Hubad, računski praktikant pri deželni vladi, sin gosp. deželnega šolskega nadzornika Fr. Hu-bada. Čestitamo!

— **Gospodarsko-napredno dru-štvo za šentjakobski okraj** je skie-nilo vso svojo korespondenco kole-kovati z narodnim kolkom. Pri-poročamo ostalim ljubljanskim poli-tičnim društvom, da store enako.

— **Človekoljubno državno pravd-ništvo.** Zaradi septembrskih demon-stracij v petmesečno težko ječo ob-sojeni Fran Staut, ki ima skrbeti za bolešno ženo, tri nedorasle otroke in 70letno mater, je hotel vložiti, ko je prestal polovico svoje kazni, prošnjo na cesarja, da bi se mu spregledala ostala kazen. Sodišče pa je to prošnjo za pomiloščenje na predlog državnega pravdnika zavrnilo — „wegen Ab-gang wichtiger Gründe“. So pa člo-vekoljubi ti Neupergerji in drugovi, zanje se ni dovolj „važen vzrok“, da bi podpirali prošnjo kaznjence za po-miloščenje, čigar rodbina mrje gladi in pomanjkanja! Fiat justitia, perat mundus, to je njih načelo napram Slovincem.

— **Pri električni železnici** se raz-mere davno niso teke, kakršne bi morale biti. Vse kaže, da bodo usluž-benci raznim šikanam in krivičnim goibom še vedno izpostavljeni kar zagotavlja Wiedewohl in Eklautz. Eden izmed teh dveh kurioznih pre-glednikov se je izrazil napram usluž-bencem: „Se obrnili se ne boste, pa bodete že za eno krono kaznovani!“ drugi pa je obetal, da bodo vsi v „N. D. O.“ organizirani odpušteni. Nič boljši ni kontrolor Guttman, ki je hotel pokazati svojo oklo s tem, da je pri izplačevanju nekega usluž-benca nadržal sledeče: „Der ver-fluchte Bauer hat so viel Lohn und hat noch nicht genug, noch kommt er betteln!“ Svetujemo mu, naj pazi, da ga ne bomo postavili na solnce, kar bi njegovemu maslu, ki si ga je tekem 7 let v obilni meri nabral na svoji pregrešni glavi, gotovo ne ko-ristilo! Obratno vodstvo bi pa že tudi lahko naredilo konec takim grožnjam, ker imajo lahko za vod-stvo neprijetne posledice.

— **„Nočni mir in pokoj.“** Z ozi-rom na notico v št. 102 „Sl. Nar.“ pod naslovom „Nočni mir in pokoj“ izjavljam, da smo vseskozi vsi usluž-benci trdili Lang trgovina s pohi-štvom zavedni Slovinci in se nismo ne mi ne naš šef udeležili sobotnega slavlja v kazini za katero niti vedeli nismo. — Miroslav Zor, poslo-vodja.

— **Vydova tovarna hranil v Pragi** je izdala slovenske reklamne listke, tiskane z nemškimi črkami. Ne gleda na to, da je nekaj nečuvenga, pisati slovenščino z nemškimi črkami, so te reklame sestavljene v takšni slovenščini, da človeka bole ušesa, ako čita to kolobocijo. Ali Vydova tovarna, ki je nedavno tega celo iz-dajala slovenski list „Domači Prija-telej“, nima človeka, ki bi bil več slovenščine?

— **Odvetnik dr. Fran Novak** ima sedaj svoj pisarno v Dalmatinski ulici št. 3 v hiši poleg „Kmetške po-sojilnice“.

— **Svarilo.** Ker se še vedno po-navljajo slučajji, da kupujejo ljudje bodisi iz nevednosti, bodisi zanaišč-ogrske razrede srečke, se svari ljud-stvo opetovano, da je to srečkanje prepovedano po našem finančnem ka-zenskem zakonu kot prestop, ki se kaznuje z denarno, oziroma zaporno kaznijo.

— **Stavkati so začeli peki v Kar-lovcu**

— **Obisk jedilnih voz** potnikom III razreda se bode dovolil glasom novih železniških prometnih prazil od opoldne do 8. ure zvečer.

— **Iz okna nadstropnega finan-čnega ravnateljstva v Trstu** je skočil pomožni sluga 32 letni Jakob Bar-chiara. Vzrok samomora nenan.

— **Dož. okr. živnozdravnikom za Braslavo** je imenovan dr. Anton Lampret.

— **V zadevi povernika dr. Le-remette** in Pulja so sapri kot nje-gove okrivce in razpečevalce trgovca Prodana in njegovega sina, ter podjetnika Martina v Pulju in po-sestnika Decole v Višnjaju. Pri zadnjem so dobili 8000 K denarja, pri ostalih pa nebroj obtežljivih pi-sem, iz katerih se tadi rasvidi, da so morali denar pravočasno skriti.

— **Slov. gledališče v Trstu.** V ne-deljo ponavljajo narodno igro „Gra-ničar“, pri kateri gostuje g. Danilo.

— **Stavka zidarjev in kamnose-kov** je izbruhnila v Pulju. Povod stavki je dala trdka Miaz, ki je sprejemala v službo večinoma tuje delavce.

— **Iz Litije** se nam piše: Pozna se, da imamo letos narodnega trgovca v Litiji. Kakor še nobeno leto so bili letos ob naboru fantje okrašeni s slo-venskimi trakovi, nobeden ni bil brez njega, da je bilo kar veselje po-gledati.

— **Iz St. Ruperta na Dolencjakem.** Ob cerkvenem shodu 2 t. m. v ne-deljo popoldan so se stekli fantje. Pri ti priliki je bil težko telesno poškodovan Frano iz Kozieka, ki je v ponedeljek umrl. Orožništvo je odgnalo v preiskavo v Mokronog tri fante, katere so bili prignali k raz-telesovanju na pokališče St. Rupert v sredo popoldne in zopet odvedli v zapor. Ubiti fant je bil velika pod-pora svojemu že staremu in bole-h nemu očetu.

— **Ljubljanski nemčurji hodijo razgrajati v Celje.** Iz Celja nam pi-šejo: V nedeljo je strasil po našem mestu mladi Mahr iz Ljubljane. Fant je baje v Ljubljani prav ponižen, ker se boji, da bi mu kdo ne navil ušes. V Celju se tega ni bati, zato se je ta mladič ojunčil ter videč sloven-sko dušbo kričal, da so mu pokale prsi: „Heil Cilli, pereant die Windi-schen“. Ta živalca bo tako dolgo izzival, da jo bo končno kje staknil.

— **Na slovenski meščanski šoli v Postojni** so razpisala tri učna mesta za I, II in III. strokovno skupino. Čas za vlaganje prošenj je še do 10. t. m.

— **Podružnica sv. Cirila in Me-toda za Rajhenburg in Videm** ima svoj občni zbor v nedeljo, 16. maja, pri g. Kesarju v Rajhenburgu z obi-čajnim sporedom. Na dnevnem redu je tudi predavanje družbenega poto-valnega učitelja. Začetek ob polu 4. pop. Po občnem zboru bo gledališka predstava v restavraciji „Unschuld“, uprizori se igra „V Ljubljano jo dajmo“.

— **Deželna sadna drevesnica v Celju**, ki se nahaja tik železnične proge Celje-Dravograd, ima še vedno samonemški napis: „Landesobstbaum Schule“. To je že več ko izjavanje! Kaj bi rekli na Sred-njem in Gor. Štajerskem, ko bi tam kaka deželna naprava imela — samoslovenski napis?

— **Uradne vesti.** Razpisano je mesto sodnika (IX) v Krškem. Pro-snje do 21. maja na okr. sodišče v Novem mestu. Dalje je razpisano mesto dež. sodnega svetnika v Celju. Prošnje do 22. maja tamonjemu okrož. sodišču. Dalje mesto sodnika (IX) pri okr. sodniji v Ptuj. Prošnje do 20. maja na okr. sodnjo v Mariboru. Dalje mesto sodnika v Kamniku (IX). Prošnje do 17. maja na dežel. sodnjo v Ljubljani. — Javna dražba hiše v Smartnem pri Litiji s kovačnico, podom. hlevom poleg okr. ceste z njivo, pašnikom in nekaj mladim gozdom se vrši 2. julija ob 9 uri dop. pri okr. sodniji v Li-tiji. Določena vrednost znaša 4600 K, najmanjši ponudek pa 3066 67 K.

— **Posledica neumislne stave.** Mizar A. Sakman v Celovcu je stavil, da napravi po mestu temo, in je zato vrgel na tanko žico, s ka-ter se vežejo ovetlice, pritrjen ka-men čez močno napeto elektrico na-peljav. Stik z mokro zemljo je se-veda tok odvedel in provzročil močno žarenje. Ko je hotel Sakman žico odstraniti, ga je zadel tok, ki ga je na mestu umoril. Nekega cestnega pometača, ki je to opazoval, in mu pritekel na pomoč, je vrglo v bližnji jarek, vendar brez občutne poškodbe.

— **Iz Celja** se nam piše: V tukaj-njem restavrantu in šankutariji Zam-parutti, kamor pridno zahajajo Slovinci, imajo tudi nabiralnik za nemški „Schulverein“. Kakor „Deutsche Wacht“ piše, se je tam n. pr. zadnje dni aprila nabralo 12 K. — Slovenci zahtevamo, da se isto tako pri Zamparuttijah postavi nabiralnik za slovensko šol-sko družbo sv. Cirila in Me-toda!

— **Izložbena okna** izrezuje s de-mantom nek neznanec po mariborskih trgovinah. Prerezal je vsa stekla pri lekarni König, pri nemški štaj. banki, pri trgovcu Pirschanu in nebroj drugih. Veliko oken pa je le deloma narezanih. Mora pa biti kaj pretkan dečko, ker mora to delati čes dan. Mestna policija je raspisala na slo-

vinca nagrado 10 K, mestni stražnik pa dobi še posebej od šupana 10 K.

— **Novarem tat. V Ločniku** na Štajerskem je ukradel v tamonjši cerkvi A. Drevenšek iz Dobrne pri Ptuj nabiralnik, ga nesel v svo-nih in isprasil. Čes dan je hodil po hišah in se predstavljal kot savaro-valni potnik za „Dunav“ in se iska-sal tudi s legitimacijo. V noči pa je zopet vdrl v občinsko pisarno in od-nesel 255 K. Dosedaj ga še niso ujeli. Zavarovalnica je izjavila, da ni bil dotičnik pri njej še nikdar uslužen.

— **Samonemški postajni počat** v St. Petru pri Gorici, katerega je uvedel svojevoljno novodošli načelnik Majer čes, da ljudstvo nima nič proti temu, ampak samo nekateri „hetserji“, je moral na zahtovo ljudstva zopet odpraviti in preskrbeti na svoje stro-ške dvojezičnega.

— **Dopolnilne občinske volitve v Gorici** se bodo vršile 21. maja za III., 25. maja za II. in 28. maja za I. razred.

— **Srečkanje.** 1. maja so bile iz-žrebane naslednje goriske dež. obvez-nice iz l. 1888 Serija A: št. 77 in 142 po 2000 K, št. 20 in 10 po 1000 kron in št. 76 za 200 K. Serija B: št. 44 za 2000 K, št. 15 za 1000 K, št. 82, 93 in 29 po 200 K.

— **Slovenske gledališke pred-stave na Dunaju** priredi 8 maja društvo „Zvezda“ v dvorani češkega Narodnega doma v korist družbi sv. Cirila in Metoda. Vprizorili bodo „Divjega lovca“.

— **Odlikovanje.** Cesar je podelil dr. Vittorio Soravallu lekarnarju v Trstu (Barkovlje) viteški križec cesar Frano Jožefovega reda.

— **Med Zagrebom in Varšadino** otvorijo 15 t. m. redno dnevno avto-mobilno zvezo. Vožnja traja dve uri. Iz Zagreba odpelje ob 10. uri zjutraj in ob 5 uri pop., iz Varšadina pa ob 7. uri zjutraj in ob 1. uri pop. Ker je železniška zveza jako neugodna, se pričakuje obilnega prometa.

— **Pod vlak skočil.** Danes zjutraj je med postajama Medvode in Viž-marje skočil pod vlak nek človek, katerega ime nam še ni znano in ga je vlak silno razkosal. Tadi motv samomera je še neznan. — Ob sklepu lista se nam poroča, da je samo-morilec bivši uradnik „Zadružne zveze“, nazadnje pa tajnik šotjanjske posojilnice Jos Dodič.

— **S. ceste.** Ko je včeraj zvečer pod Trančo domobranska patrulja prišla malopridnega prostaka Maksa Potočnika, pristojnega v Kamnik, se je ta aretacijski uprl in se je bilo na lici mesta nabralo mnogo radoved-nega občinstva. Vojaka so potem le s silo spravili v vojašnico.

— **Tatvina.** Ko je v ponedeljek zvečer delavce A. Soh. v neki go-stilni v Krakovskem predmestju pri-mizi nekoliko zadremal in se potem prebudil, je opazil, da mu je med tem časom izginila iz žepa srebrna ura. Policoja je včeraj prišla kot osumljenca brezposelnega kovaškega pomočnika Ludovika Sarkanya, roj. 1886 leta na Ogrskem, kateri je prvotno tatvino tajil, potem pa priz-nal le toliko, da je uro pobral pod mizo. Oddali so ga sodišču.

— **Pobegnili sta od svojih staršev** iz Steyra 15letni Martin Kleine in 13letni Martin Pippan. Prvi je od-nesel svojemu očetu 600 K. Kjer se pojavita, naj se ju obdrži in obvesti o tem prvo varnostno oblast.

— **Dezertorja** iz garnizijskega za-pora v Pulju sta jo odkurila prostaka 87. pešpolka Ivan B. eznik in Karel Rosa.

— **Od svojih staršev** je neznanu kam pobegnil z Dunaja 14letni uč-neec Oton Harthau ter odnesel 650 K denarja. Deček je za svojo starost velik, plavalas ter ima izredno rdeč nos.

— **Na Dunaj** se je včeraj odpeljalo skozi Ljubljano 60 laških zidarjev in dminarjev.

— **Izgubljeni in najdeni.** Orko-staveo g. Viktor Zorič je izgubil sre-brno žepno uro s kratko verižico. — G. Anton Dermota je izgubil 190 K denarja. — Branjevka Marija Banov-čeva je našla srebrno žepno uro. — Slikar Ivan Škarjavec je našel zlat prstan. — Primož Habjan je našel srebrno verižico.

— **Dotični gospod**, ki je v nedeljo, dne 2. maja, ob priliki ustanovnega občnega zbora iškega „Sokola“ za-menjal pelerino, se prosi, da jo vrne v Škofjih ul. 11a I. nadst.

Drobne novice.

— **Kongres za svetovni mir** se bo vršil letos od 29. vel. srpana do 5. ki-mavea v Stokholmu.

— **Nemški prestolonaslednik** na-merava vzeti v zakup velik lov na Gor. Štajerskem, kjer nastavi prusko lovsko oskrbnitvo.

— **Ponesrečena torpedovka.** Iz Šibenika javljajo, da se je pri foru San Nicolo ponesrečila torpedovka „Pelikan“. To je že tretja torpedovka avstro-ogrske vojne mornarice, ki se

je letos ponesrečila v dalmatinskih vodah.

— **Kronanje bolgarskega carja.** Kakor poročajo iz Sofije, se bo kralj Ferdinand še tekom letošnjega leta dal kronati za carja vseh Bolgarov. Pri kronanju bo baje zastopal cesarja Frana Josipa prestolonaslednik nad-vojvoda Fran Ferdinand, nemškega cesarja pa prestolonaslednik Viljem.

— **Stoletni proces končan.** Radi gorskih jezer takozvanih »morskih očes« v Tatri je tekel proces že nad sto let. Lastili so si ta jezera Poljaki in Madžari. Včeraj je bil ta proces definitivno končan. Najvišje sodišče je namreč razsodilo, da je parcela, kjer se nahajajo dotična jezera, last poljskega grofa Zamoyskega.

— **Turškim damam** je novi mi-nister policije zapovedal, da smejo na ulice samo z neprozornimi pajčo-lani in v oblekah, ki ne nasprotujejo morali. Ali so se Mladoturki izneve-rili svojim načelom, da se ima tudi ženskam dovoliti svoboda?

— **Ruski rekrutni kontigent.** Go-sudarstvena дума je dovolila vojni upravi za prihodnje leto 456.635 no-vincev.

— **Umrl je na Dunaju** španski poslanik I. de Arellans.

— **Letos odpade** kakor se poroča iz vojaških krogov na Dunaju, po-miladanski nastop vseh vojakov, pri katerem lahko vsak mož prosto in osebno izpove svoje pritožbe ali proš-nje.

— **Grof Lev Tolstoj** je toliko okre-val, da lahko narekuje v svojem na-slonjaču. Sedaj piše veliko zgodovins-ko povest iz časa revolucije v letu 1905, 1906 in 1907, ter znanstveno razpravo o Konfuciju in Indiji.

— **Izgrede proti duhovščini** so uprizorili v Orensu na Španskem, ker se je dogajalo, da je bil škof pro-vozročitelj večjih pobojev v Oseri. — Ljudstvo ga je izžvižgalo in napadlo palačo s kamenjem. V njej nahaja-joči se duhovni so na množico stre-ljali.

— **Dunajska policija** je zasle-dila veliko zvezo goljufov, pri kateri razkritju pričakujejo velika razočar-anja. Zapletenih je baje v zezo več uglednih oseb. — Do sedaj so zapri zobozdravnika S. Wartingtona.

— **Spremembe v ruskem posla-ništvu.** Zunanji minister Izvol-ski postane po dopustu poslanik v Rimu, sedanjí poslanik knez Dol-goruki pride na Dunaj, Čari-kov pa postane zunanji minister.

— **Angleški kralj Eduard** je došel včeraj v Pariz, kjer je bil slo-vesno vsprejet.

— **Bolgarški kralj Ferdinand** gre letos za več tednov v Marijine toplice.

— **Čehi na Dunaju** nameravajo kupiti ali pa sezidati svoje gledišče.

— **V ta namen** se vrše pogajanja med vsemi češkimi denarnimi zavodi.

— **Ustrelil se je** v Solnogradu poročnik 72. polka v Požunu K. Paic.

— **Stavkati so začeli** vsi učenci mornarske šole v Bakru radi slabe neužitne hrane. Ker večkratne proš-nje in pritožbe niso pomagale, so ze-dinjeno opustili pouk.

— **Slavljenje novega sultana** so obhajali Turki, zbrani pri konzulatu v Dubrovniku. Vodja Philosophis Efen-di je navdušeno govoril za mladoturški preobrat in med burnim pritrje-vanjem napil „Živel Mehmed V.“, ži-vela solunska vojska!

— **Potovanje ruskega carja** po francoski obali je določeno v poseb-nem načrtu. — Ruski mornarski ataše v Parizu je obvestil pomorskega prefekta v Brestu, da dospeta car in carica na carski jahti „Polarnaja zvezda“ začetkom julija v Brest.

— **Portugalsko ministrstvo** je po-dalo ostavko.

— **Zblaznel je** med mašo v ro-marski cerkvi v Oetingu na Bavar-skem gornjeavstrijski romar Stockin-ger in začel s samokresom streljati. Nastala je grozna gneča pri vratih, kjer je bilo več ljudi zmečkanih in pohojenih. Verskoblažnega so odpe-ljali iz cerkve v norišnico.

— **Iz okna družega nadstropja** se je vrgla na cesto 96letna vdova tr-govca S. Deutsch v Budapešti.

— **Radi izdelovanja bomb** so za-prli v Rimu nekega policijskega vo-jaka.

— **Ženski roparji.** V Kurginu na Poljskem so zaprli kmetico Samari-nov, katere je v družbi svojih dvih hčerk in sedem sosednih kmetič napa-dala in ropala mimopotujoče kupee.

— **Dosedaj so dognali** 26 roparskih napadov, ki so jih izvršile te ženske.

— **Nov letalni stroj**, vpodobljen perutim, je izumil ruski kmet Ta-čenk o. Posrečilo se mu je preleteti 16 vrst v eni uri.

Razne stvari.

— **Samomorci na Dunaju.** V me-secu aprilu se je vršilo na Dunaju 41 samomorov. Med temi je bilo tudi 10 ženskih oseb. Imed samomorilcev se je 12 moških in 1 ženska ustrelilo, 9 moških in 4 ženske obesilo, 4 moški in 1 ženska utopili, 1 moški in dve

ženski so skočili s kake visočine, dva moška sta se zabodla in 2 moška sta skočila pod vlak. Čudno je, da ni no-benega slučajja sastrupljenja, katero je bilo samomorilec svoj čas tako črtiljubeno. Menda strupu ne zaupa-jo. Število samomorov se je v primeri z mesecem marcom (45) in lanskim aprilom (49) za 4 oz. za 8 zmanjšalo.

— **Iz naroda** Krist in sv. Peter sta igrala tarok. Kakor je sploh na-veda strastnih tarokistov, da se včasih tudi pošteno skregajo, tudi njiju ni obvarovalo tisto veličanstvo, da ne bi se sprla. Posebno hud je bil Peter, ki se je kregal in repenčil vedno huje in huje in sledajči zabrusil Kristu naravnost uničujočo sodbo da, sploh ne ana igrati. Gospodu se zresni obraz, nabero se mu gube, okrog ust, oči švigajo bliskajoče in razjarjen ga posvari: „Peter, Peter, kaj govoriš? Ali si morda pozabil, da sem vsega-mogočen?“ „Ali!“ mrmra Peter, „kaj vsega-mogočen?“ vrže jeno na mizo škisa in pravi: „Pa ga št haj!“

Telefonska in brzojavna poročila.

Poslanska zbornica

— **Dunaj, 7. maja.** Zbornica je da-nes izobno obiskana; poslanci so ob-legalí ministrsko klop, ker so mislili, da bo takoj začetkoma seje govoril domobranski minister Georgi. Toda minister je prišel v zbornico šele te-ko-m seje. Socialni demokratje in nemški nacionalci so vložili nujne predloge radi pridržanja rezervistov v Bosni. Danes je tudi vložil prof. dr. Masaryk svoj nujni predlog o „velezidajniškem procesu“ v Za-grebu. Dr. Masaryk predlaga, naj si aneksijski odsek preskrbi in prouči material, nanašajoč se na takozvano „velezidajniško“ gibanje ter ga na to predloži parlamentu. Vsenemec Iro je vložil predlog glede jezikovnih na-redb v Dalmaciji. Nato se je začela razprava o socialno demokratskem in nemško-nacionalnem nujnem predlogu glede busanskih rezervistov. Domobranski minister Georgi je izjavil, da se je v Bosni pridržalo samo toliko rezervistov, kolikor jih je bilo neob-hodno potreba, in da je vlada baš včeraj izdala ukaz, da se rodbinosem teh rezervistov takoj izplačajo pri-merne podpore.

— **Debata** še traja. Prihodnja seja bo v torek. V tej seji pride na raz-pravo dr. Masarykov nujni predlog o zagrebškem „velezidajniškem“ pro-cesu. K temu predlogu bodo govorili vsi odličnejši jugoslovanski poslanci.

— **Slovenski klerikalci proti vladi.**

— **Dunaj 7. maja.** Klerikalni „Slo-venski klub“ je imel danes sejo, na kateri je soglasno obodil vlado v stvari ustanovitve madžarske agrarne banke v Bosni. Nadalje je klub so-glasno sklenil vstrajati v opoziciji proti Bienenrthovi vladi.

— **Poljski bojkot nemškega blaga.**

— **Lvov 7. maja.** Tu se je osnoval damski odbor za bojkot nemškega blaga. Predsednica tega odbora je knjeginja Vanda Czartoryska. Namen društva je podpirati domačo obrt, trgovino, industrijo ter odvrčati Poljake, da bi ne podpirali nemške trgovine in industrije s kupovanjem nemškega blaga. Oblasti niso delale društvu nobenih neprilik.

— **Napad Nemcev na Poljake.**

— **Krakov, 7. maja.** Poljaki v Biel-ski so imeli polaganja temeljnega kamna za „Poljski dom“. K slavnosti so prišli gostje z vseh strani Poljske. Te goste je napadla četa nemških fanatikov s kamenjem in palicami ter jih več ranila. Stražnikov ni bilo nikjer. Šest poslanecv, ki so bili navzoči pri slavnosti, je ovadilo stvar oblasti z zahtevu, da se da Poljakom zadoščenje.

— **Cesar v Pešti.**

— **Budimpešta 7. maja.** Cesar je danes sprejel v posebni avdienci grofa Zichyja in Kolomana Szella; jutri sprejme Franca Kossutha in grofa Tiszo, v ponedeljek pa Khuen-Hedervaryja in dr. Lukaca. V terek se cesar vrne na Dunaj.

— **Abdul Hamid, povzročitelj krvave revolte.**

— **Berolin, 7. maja.** Iz Carigrada javljajo, da je prvi tajnik bivšega sultana Abdul Hamida Džefas bej pred vojnim sodiščem izpovedal, da je Abdul Hamid dal instrukcije za krvavo revolto dne 13. aprila.

Gospodarstvo.

— **Behavni razpis.** C. kr. rav-nateljstvo državnih železnic v Belja-ku nanašanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da bo oddalo dobavo 500 ton kovaškega oglja za dobo od 1. januarja 1910 do 31. de-cembra 1910. Ponudbe je vložiti pri gori navedenem ravnateljstvu do 15. junija t. l. 12. opoldne.

Umri so v Ljubljani.

2. maja: Marijana Bogataj, delavka, 67 let, Linhartove ulice 8.
3. maja: Magdalena Jančar, prodajalica, 68 let, Rožne ulice 15.
4. maja: Julij Stabe, delavec 21 let, Radeckega ceste 11 — Ivan Zaplotnik, pekarjev sin, 5. mes. Strelške ulice 15.
5. maja: Josip Tomšič, delavec, 61 let, Radeckega ceste 11 — Marija Jerina, uradnega sluga žena 22 let, Zaloška cesta 2.

V deželni bolnici:

Dne 29. aprila: Meta Černe, zidarjeva žena, 43 let. — Marija Kogovšek, delavčeva žena 48 let.
Dne 30. aprila: Moric Klemenc, mizar, 25 let. — Olivo Šumaro delavec, 38 let.
2. maja: Leopold Božič poštne sluga sin, 8 let. — Alojzija Tomšičar, krojačeva ženi, 11. mes. — Jakob Plevnik, gostac, 1 let.
3. maja: Franc Rožič, delavčev sin, 4 leta.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 7. maja 1909

Termin:

Pšenica za maj 1909 za 50 kg K 14 17
Pšenica za oktober 1909 za 50 kg K 11 83
Rž za okt. za 50 kg K 9 83
Koruzna za maj za 50 kg K 7 47
Oves za okt. za 50 kg K 7 42

Efektiv.

5 vin. višje.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 308-9. Srednji uradni tlak 756-0 mm

maja	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	Vetrovi	Nebo
6.	9. zv.	738-9	7-2	sr. jvzhod	dež
7.	7. zv.	739-2	7-5	m. jvzhod	oblačno
2.	2. pop.	757-9	13-4	m. jvzhod	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 9-3, norm. 12-8. Padavina v 24 urah 2-9 mm.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je preminul naš iskreno ljubljani sin in brat

MILAN

učenc 111. razreda ljudske šole

včeraj, 6. maja ob polu 7 zvečer po kratki, mučni bolezni v 10 letu starosti. 1840

Pogreb dragega rajnika se bodo vršili jutri, v soboto, dne 8. maja ob 4 popoldne iz hiše žalosti. »Pod Turnom« št. 5. na pokopališče k Sv. Križu.

Žalujoča rodbina Potokarjeva c. kr. poštni oficijal

Potrtnim srcem naznanjamo tužno vest, da je naš iskreno ljubljani, nepozabni sin 1844

STANKO

učenc 111. ljudskega razreda

danes ob polu 6. jutraj po kratki, mučni bolezni, v nežni starosti 9 let, mirno zaspal v Gospodu

Svete maše za dušnico se bodo služile v župni cerkvi v Me. liki.

Dragega rajnika priporočamo v blag spomin in molitev.

Metlika, dne 6. maja 1909.

Emanuel in Justina Fox, starši, Ludovik, Robert, Avgust in Franci, bratje Tončka, sestra

5 psov

1820-1

po 10 tednov starih se proda v Linhartovih ulicah 3.

Prodajalka

z večletno prakso se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom na deželi.

Ponudbe na upravnishvo „Slovenskega Naroda“. 1841-1

Znaten

postranski zaslužek

si lahko zagotove na deželi stanujoči agilni ljudje, ki pridejo z obdinstvom mnogo v detiko.

Ponudbe pod „30%“ na uprav. „Slov. Naroda“. 1878

Odvetnik

dr. Fran Novak

uljudno javlja, da je premestil in otvoril

svoje odvetniško pisarno

Dalmatinove ulice šte. 3

(poleg Hmetske posojilnice).

V Ljubljani, dne 4. majnika 1909

1783-3

Stare umetne zobe

kupuje specialista v hotelu pri „Ma-licu“ 1. nadstropje soba št. 3 od 5-7. popoldne. 1763-5
Samo nekaj dni takaj.

Ravnakar je izšel

1799 2 zanesljivi najnovejši

vozni red

veljaven od majnika do oktobra. Radi lične majhne oblike je za turiste in izletniške posebno pripraven.

Dobiva se za 20 vinarjev pri Fr. Igliču v Ljubljani, Mestni trg št. 11.

Prodajalniški lokal

v pritličju hiše v Gosposkih ulicah št. 7, pripraven za vsako trgovino, se odda takoj ali za avgust. Več se izve pri tiskarji A. Kuno, na Dvorskem trgu. 1839-1

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo K 6-50.

Valec ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove s močno zbitimi podplati, najnovejše oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih.

Val 4 pari samo K 6-50.

Za naročitev sadostnje dolgost. 1832 Razpošiljanje po povzetju. Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31. Neugajajoče rad zamenjam

Ladijska agentura

v inosostvu hiše samostojnega nastanjenca za šolsko službo in nekoliko korespondence. Starost ne čez 35 let. Znanje slovenščine ali hrvaščine potrebno. Prednost imajo prostici, ki bi bili že v Severni Ameriki. — Iščo se tudi spretne, stroke veče

akviziter,

ki temeljito pozna avstrijske in severnoameriške razmere. Pisane ponudbe s sliko in popisi življenja pod „A. 3081. Q.“ na trdko Hansenstein & Vogler, Innsbruck. 1760-3

Dame (tudi nešivilje)

se iščejo

za šivanje zavrtnic. Po izučenju, ki traja le par tednov, dobro plačilo in trajen zaslužek.

Zglasiti se je na Privezu št. 3 Ljubljani. 1821-1

27letni samec išče

službe

oskrbnika ali upravnika na kako graščino ali veliko posestvo. Sprejme tudi službo nadzornika pri kakem podjetju, ker je kot tak že služboval. Prepisi izpričeval na razpolago.

Ponudbe na upr. „Slov. Naroda“ pod naslov „Stalna služba“. 1791-2

Za birmance primerna darila!

Za dečke:

črne in modre obleke.

Za deklice:

bele obleke.

Obleke so v zalogi v vseh novih barvah in kroju do najfinejše izvršitve po jako nizkih cenah.

O. Bernatovič, 1793-3 Ljubljana, Mestni trg 5.

3 krojaški pomočniki

se sprejmejo takoj. 1819

Franc Grünwald v Litiji.

Proda se prav ceno dobro ohranjen

avtomobil

s 4 sedeži.

Več pove Lovro Sebenik v Sp. Št. 1. 1437-2

Gostilna z zalogo piva

na dobrem mestu na deželi se takoj odda. 1798-3

Kje, pove uprav. „Slov. Nar.“

Več vozov

oblanja in žaganja

za steljo, za stroje kuriti ter za osna-ževalce mesa se odda takoj v Prulah (Sredina št. 18) 1838

Pozor! Pozor! 50.000 parov čevljev!!

4 pari čevljev samo 7-50 K. Zaradi ustavljenja plačila več velikih tvornic, sem pooblaščen večjo množino čevljev daleč pod izdelovalno ceno spraviti v denar. Prodajam torej vsakomur 2 para moških, 2 para ženskih, čevljev na trakove, usnje rjavo ali črno, galoširano z močno zbitimi podplati, veleelegantni, najnovejša oblika. Velikost po šte. Vsi 4 pari po povzetju 7-50 K. 1821

S URBACH

Izvoz čevljev, Krakov št. 167. Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Iščejo se

proti primerni odškodnini za nekoliko dni na posodo naslednje fotografije, slike ali razglednice:

Stara deželna bolnišnica na Dunjski cesti s cerkvijo, — Sv. Petra cesta z obzidjem — Stari Deželni dvorec s pogledom na Kongresni trg ali Dvorski trg — Cesarja Jožefa trg z barakami za perice.

Kdor ima katero izmed teh, naj jo pošlje v tiskarno Dragotina Hribarja, Dunajska cesta št. 9. 186-2

Lepo

stanovanje

v Kustlovih ulicah št. 5 v II. nadstropju, obstoječe iz 4 sob, kuhinje, poselske sobe, kopalne sobe in pripadki, se odda za avgust.

Več pove upravnishvo tiskarne ali gosp. Jos. Lavrenčič, pisarna mest. užit. zakupa, Dunajska c. 31.

Št 18471. 1822-1

Razglas.

Občinski svet ljubljanski je dovolil za letos 1140 K v ta namen, da mestni magistrat pošlje primerno število ubožnih

škrofuloznih otrok

ljubljanških, v starosti 6—12 let v morke kopel v Gradežu.

Magistrat naznanja to s pristavkom, da je prošnje za občinske podpore v omenjeno svrhu izročati

do 25. majnika 1909.

Magistrat deželne stolnega mesta Ljubljane.

Županov namestnik: Vončina l. r.

Strešnik (strešno opeko)

star, utrjen, v dobrem stanju proda jako ceno v večjih množinah

I. Ljubljansko skladišče

1812-2

Dunajska cesta št. 33.

„SLAVIJA“

12-51

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. — — — — —

Rez. fondi: 41,335.041-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430-97 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

s vseslovesni slovensko-narodno upravo.

Vsa podrobila dajo:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarna so v lastnej bančni hiši

v Gosposkih ulicah št. 12.

Sprejema zavarovanja „ševskega življenja“ po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na dolžnost in smrt s manjšajočimi se vplačili.

Vsak član na po protaka potih let pravice do dividende.